

ПРОНИКНЕННЯ ДО ЖИТЛА ЧИ ІНШОГО ВОЛОДІННЯ БОРЖНИКА ЧИ ІНШОЇ ОСОБИ НА СТАДІЇ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ СУДУ

Притуляк В.М., асистент

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
вул. Фонтанська дорога, 23, м. Одеса, Україна
Valer4ik.22@mail.ru*

Статтю присвячено встановленню загальних підстав для проникнення до житла особи та підстав для примусового проникнення до житла чи іншого володіння боржника чи іншої особи, у якій знаходиться майно чи кошти боржника, отримані від інших осіб, у процесі примусового виконання рішення суду. Проведено аналіз судової практики з метою з'ясування типових помилок, що допускаються в судах першої інстанції в процесі розгляду відповідних подань державних виконавців. Запропоновано шляхи подолання недоліків чинного законодавства у сфері примусового проникнення до житла чи іншого володіння особи в процесі примусового виконання рішення суду.

Ключові слова: виконавче провадження, примусове виконання, житло, примусове проникнення до житла боржника, примусове проникнення до іншого володіння боржника, примусове проникнення до іншого володіння особи.

ПРОНИКНОВЕНИЕ В ЖИЛЬЕ ИЛИ ДРУГОЕ ВЛАДЕНИЕ ДОЛЖНИКА ИЛИ ДРУГОГО ЛИЦА НА СТАДИИ ПРИНУДИТЕЛЬНОГО ИСПОЛНЕНИЯ РЕШЕНИЯ СУДА

Притуляк В.Н.

*Национальный университет «Одесская юридическая академия»,
ул. Фонтанская дорога, 23, г. Одесса, Украина
Valer4ik.22@mail.ru*

Статья посвящена определению общих оснований для проникновения в жилье лица и оснований для принудительного проникновения в жилье или другое владение должника или другого лица, у которого находится имущество или денежные средства, полученные от других лиц, в процессе принудительного исполнения решения суда. Проведен анализ судебной практики с целью определения типичных ошибок, которые допускаются в судах первой инстанции в процессе рассмотрения соответствующих ходатайств государственных исполнителей. Предложены пути преодоления недостатков действующего законодательства в сфере принудительного проникновения в жилье или другое владение лица в процессе принудительного исполнения решения суда.

Ключевые слова: исполнительное производство, принудительное проникновение, жилье, принудительное проникновение в жилье должника, принудительное проникновение в другое владение должника, принудительное проникновение в другое владение лица.

ENTRY INTO HOME OR OTHER PROPERTY OF THE DEBTOR OR OTHER PERSON AT THE STAGE OF ENFORCEMENT OF COURT DECISION

Prytuliak V.M.

*National university "Odessa Law Academy", str. Fontanskaya doroga, 23, Odesa, Ukraine
Valer4ik.22@mail.ru*

According to article 30 of the Constitution of Ukraine housing is inviolable. Entry into home or other property, and the examination or search motivated other than by reasoned decision of the court is not allowed. In order to execute the decisions of the courts and other jurisdictional bodies, state enforcement officer can apply such measure of enforcement as foreclosure of the property of debtor by its seizure and (or) its forced sale through public auction or transfer to collector in the performance of a court decision. In case when the debtor alone does not fulfill the requirements specified in the enforcement document, it is possible to apply specified compulsive enforcement measure to the debtor only when entering the dwelling or other property of the debtor – physical person or the person having the debtor's property and money of others owed to the debtor. That is why the legislator, in order to protect the rights and legitimate interests of creditors, gave officials carrying out the enforcement of judicial decisions – state enforcement officers, the authority to entry into a home or other property of a debtor and others motivated by court order.

The article investigates the general reasons for entering the dwelling of persons and reasons for forced entry into a home or other property of the debtor or other person having the property or assets of the

debtor owed to the debtor by other persons in the enforcement of the judgment. Procedural peculiarities of review of submissions of state enforcement officers regarding entry into a home or other property of the debtor – the physical person or the person having the debtor's property and money owed to the debtor by other persons were considered. The author conducted analysis of judicial practice to determine the typical mistakes of the courts of first instance in the consideration of the submissions of state enforcement officers. Ways to overcome the shortcomings of current legislation on forced entry into a home or other property in the enforcement of the court decision were suggested. The author proposed amendments to the Civil Code of Ukraine on optimizing the process of handling the submissions of state enforcement officers regarding entry into a home or other property of the debtor or another person in order to reduce unreasonable burden on the courts.

Key words: enforcement proceeding, enforcement, housing, forced entry into a dwelling of debtor, forced entry into other property of the debtor, forced entry into other property.

Конституція України проголосила Україну правовою державою. Конституційні права й свободи людини та громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Гарантування кожному прав на повагу та недоторканність житла є не тільки конституційно-правовим обов'язком держави, а й дотриманням узятих Україною міжнародно-правових зобов'язань відповідно до положень Загальної декларації прав людини 1948 р. [1], Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод 1950 р. [2], Міжнародного пакту про громадянські та політичні права 1966 р. [3]. Зазначені міжнародні акти, згідно із ч.1 ст.9 Конституції України, є частиною національного законодавства України.

Згідно зі ст.12 Загальної декларації прав людини 1948 р., ст.8 Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод 1950 р., п.1 ст.17 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права 1966 р. ніхто не може зазнавати безпідставного посягання на недоторканність свого житла.

Відповідно до ст.30 Конституції України житло є недоторканим. Не допускається проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку інакше, як за вмотивованим рішенням суду [4].

Неоднозначне застосування судами загальної юрисдикції положень ст.376 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України) [5] під час розгляду подань державних виконавців про примусове проникнення до житла чи іншого володіння боржника під час примусового виконання рішення суду зумовило значну кількість винесених спірних рішень із цього питання, які були скасовані судами апеляційної інстанції як такі, що не відповідають вимогам чинного законодавства.

Комплексні дослідження, присвячені питанням примусового проникнення до житла особи під час виконання рішення суду, відсутні. Дослідження правового регулювання процедури та підстав примусового проникнення до житла особи здійснено Конституційним Судом України шляхом офіційного тлумачення норм чинного законодавства щодо примусового проникнення до житла боржника, що було відображено у відповідному рішенні суду [6].

Метою цієї статті є встановлення підстав для примусового проникнення до житла чи іншого володіння особи в процесі примусового виконання рішення суду, встановлення шляхів подолання недоліків чинного законодавства, що регулює процедуру вирішення питання примусового проникнення до житла особи в процесі примусового виконання рішення суду.

Конституційна гарантія недоторканності житла не поширюється на випадки, коли суспільні інтереси вимагають правомірного обмеження прав людини. Обмеження права особи на недоторканність житла, яке визнано в Конституції України й міжнародно-правових актах, визнається легітимним втручанням держави в права людини з метою забезпечення загального блага.

У невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, можливий інший порядок проникнення до житла чи до іншого володіння особи, встановлений законом.

Законодавцем було передбачено можливість відступу від конституційного принципу недоторканності житла. Проникнення до житла чи іншого володіння особи можливе в суворо визначених випадках: порятунок життя громадян і (або) їхнього майна; у зв'язку з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину; забезпечення особистої безпеки громадян або громадської безпеки під час аварійних ситуацій, стихійних лих, катастроф та інших обставин надзвичайного характеру; за вмотивованим рішенням суду.

Виконати вимоги виконавчого документа в примусовому порядку іноді можливо тільки під час проникнення до житла чи іншого володіння боржника або особи, у якій знаходиться майно боржника чи майно та кошти, отримані боржником від інших осіб.

У зв'язку із цим у законодавстві України про виконавче провадження передбачені положення, що дозволяють державним виконавцям проникати до житла особи без згоди проживаючих у ньому осіб на законних підставах.

Наприклад, згідно з п.10 ч.2 ст.11 Закону України «Про виконавче провадження» державний виконавець має право звертатися до суду з поданням про постановлення вмотивованого рішення про примусове проникнення до житла чи іншого володіння боржника – фізичної або іншої особи, у якій перебуває майно боржника чи майно та кошти, отримані боржником від інших осіб, або дитина, стосовно якої складено виконавчий документ про її відібрання.

Згідно з п.15 ч.2 ст.11 Закону України «Про виконавче провадження» [7; 8] у процесі виконання рішень за наявності вмотивованого рішення суду про примусове проникнення до житла чи іншого володіння фізичної особи дозволяється безперешкодно входити на земельні ділянки, до житлових та інших приміщень боржника – фізичної особи або особи, у якій знаходиться майно боржника чи майно та кошти, отримані боржником від інших осіб, проводити в них огляд, за необхідності примусово відкривати їх в установленому порядку із залученням працівників органів внутрішніх справ, опечатувати такі приміщення, арештовувати їх, опечатувати й вилучати належне боржникові майно, яке там перебуває та на яке за законом можливо звернути стягнення.

Статтю 376 Цивільного процесуального кодексу України визначено, що питання про примусове проникнення до житла чи іншого володіння боржника – фізичної особи або особи, у якій знаходиться майно боржника чи майно та кошти, отримані боржником від інших осіб, або дитина, щодо якої є виконавчий документ про її відібрання, під час виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб) вирішується судом за місцезнаходженням житла чи іншого володіння особи за поданням державного виконавця.

У зв'язку з неоднозначним застосуванням судами загальної юрисдикції положень ч.1 ст.376 разом зі ст.ст.151, 152, 153 Цивільного процесуального кодексу України під час розгляду подань державних виконавців про примусове проникнення до житла чи іншого володіння боржника до прийняття цими судами рішень у справах по суті Конституційним Судом України було здійснено офіційне тлумачення норм чинного законодавства щодо примусового проникнення до житла боржника, що було відображено у відповідному рішенні суду [6].

Колегія суддів дійшла висновку, що в аспекті конституційного звернення положення ч.1 ст.376 та ст.ст.151, 152, 153 Цивільного процесуального кодексу України [5] необхідно розуміти так, що для виконання ухвали суду про забезпечення позову питання про примусове проникнення до житла чи іншого володіння боржника – фізичної особи або особи, у якій знаходиться майно боржника чи майно та кошти, отримані боржником від інших осіб,

вирішується судом за місцезнаходженням житла чи іншого володіння особи за поданням державного виконавця.

Так, Первомайським міським судом Луганської області розглянуто справу № 6-68 за поданням державного виконавця відділу державної виконавчої служби Первомайського міського управління юстиції в Луганській області про примусове проникнення до житла боржника ОСОБА_1.

У вказаному поданні виконавець посилався на те, що на виконанні у відділі знаходиться ухвала № 2-72 від 13 жовтня 2009 р., видана Первомайським міським судом на забезпечення позову ОСОБА_2 до ОСОБА_1, ОСОБА_3, ОСОБА_4, ОСОБА_5 про витребування майна із чужого незаконного володіння, а також про накладення арешту на майно, яке належить боржникові. У ході проведення виконавчих дій державний виконавець неодноразово відвідував за місцем проживання боржника за адресою АДРЕСА_1 для арешту й опису майна, яке вказано в ухвалі, проте виконати ухвалу можливості не мав, тому що боржник не відчиняв двері та відмовлявся впускати державного виконавця для проведення опису майна, про що складені відповідні акти виконавця.

За результатами розгляду подання судом було винесено ухвалу про задоволення подання державного виконавця про примусове проникнення до житла боржника ОСОБА_1 та було дозволено примусове проникнення до житла ОСОБА_1, яке знаходиться за адресою АДРЕСА_1 [9].

Згідно зі ст.5 Закону України «Про виконавче провадження» вимоги державного виконавця щодо виконання рішень є обов'язковими для всіх органів, організацій, посадових осіб, фізичних і юридичних осіб на території України. У зв'язку із цим варто мати на увазі, що вимога виконавця про безперешкодне проникнення в житлове приміщення, займане боржником, є законною за наявності таких умов: по-перше, виконавець може проникнути в житлове приміщення тільки в процесі виконання вимог виконавчих документів; по-друге, вказану виконавчу дію виконавець може вчинити щодо житлового приміщення, займаного боржником, житлового приміщення, займаного іншими особами або яке належать їм, після отримання відповідного дозволу суду.

Згідно з ч.1 ст.376 ЦПК України за вмотивованим рішенням суду проникнення допускається не тільки до житла чи іншого володіння боржника, а й до житла чи іншого володіння особи, у якої знаходиться майно боржника чи майно та кошти, отримані боржником від інших осіб, які не є боржниками.

Коли мова йде про проникнення до житла боржника, суд повинен провести оцінку фактів та аргументів, наведених державним виконавцем у відповідному поданні, та прийняти рішення про доцільність надання дозволу на примусове проникнення до житла боржника з метою звернення стягнення на його майно.

Наприклад, Шевченківським районним судом м. Запоріжжя в справі № 6-244/09 було розглянуто подання Шевченківського відділу державної виконавчої служби Запорізького міського управління юстиції про примусове проникнення до житла боржника.

Виконавець аргументував необхідність примусового проникнення тим, що у відділі на примусовому виконанні перебуває виконавчий лист про стягнення з ОСОБА_1 на користь ЗАТ «ПУМБ» 48318,40 грн., у добровільному порядку боржник рішення суду не виконує, згідно з даними ОП ЗМБТІ за боржником зареєстровано право власності на частину квартири за адресою АДРЕСА_1. У ході проведення виконавчих дій державним виконавцем із метою перевірки майнового стану та опису майна боржника неодноразово здійснювався виїзд за адресою АДРЕСА_1, однак перевірити майновий стан боржника не вдалося, що підтверджується актами державного виконавця.

За результатами розгляду подання судом було винесено ухвалу, якою подання про примусове проникнення до жита боржника було задоволено та дозволено примусове проникнення до житла боржника ОСОБА_1 у квартиру за адресою АДРЕСА_2 з метою перевірки майнового стану боржника та опису належного їй на праві власності майна [10].

Якщо мова йде про проникнення до іншого володіння боржника, суду необхідно дослідити матеріали, подані державним виконавцем із відповідним клопотанням, та прийняти рішення про доцільність надання дозволу на примусове проникнення до іншого володіння боржника з метою перевірки майнового стану боржника та звернення стягнення на його майно. Згідно з п.4 ч.2 ст.11 Закону України «Про виконавче провадження» державний виконавець має право безперешкодно входити до приміщень і сховищ, що належать боржникам або зайняті ними, проводити огляд зазначених приміщень і сховищ, у разі необхідності примусово відкривати й опечатувати такі приміщення й сховища. Проте існують непоодинокі випадки, коли виконавець звертається до суду з поданням про надання дозволу на проникнення до приміщень чи іншого володіння боржника.

Наприклад, Великомихайлівський районний суд Одеської області в справі № 6-2/11р під час розгляду подання державного виконавця відділу державної виконавчої служби Великомихайлівського районного управління юстиції про надання дозволу на примусове проникнення до приміщення чи іншого володіння боржника виніс ухвалу, якою надав дозвіл на примусове проникнення до приміщення чи іншого володіння боржника ОСОБА_1. У зв'язку з необхідністю проведення виконавчих дій виконавець просить надати дозвіл на примусове проникнення до приміщення боржника [11].

Також існують непоодинокі випадки, коли суд розглядає та задовольняє подання державних виконавців про проникнення до іншого володіння особи, яка не є боржником, проте в якій знаходиться майно боржника чи майно та кошти, отримані боржником від інших осіб.

Так, Іллічівським міським судом Одеської області в справі № 501/4864/14-ц, 6/501/236/14 було розглянуто подання державного виконавця ВПВР УДВС в Одеській області про примусове входження до володіння осіб, у яких перебуває майно боржника, щодо якого винесено рішення про конфіскацію в дохід держави. Судом було встановлено, що постановою судді Малиновського районного суду м. Одеси на громадянина України ОСОБА_1 за скоєння правопорушення, передбаченого ст. 336 Митного кодексу України [12], було накладене адміністративне стягнення у вигляді конфіскації транспортного засобу «BMW3201» кузов НОМЕР_1 та постановлено передати його у власність держави. З акта опису й арешту майна від 20 липня 2012 р., акта перевірки належного зберігання торгівельними організаціями конфіскованого майна, вилученого митними органами, вимоги від 7 липня 2014 р вбачається, що транспортний засіб «BMW3201» кузов НОМЕР_1 було описано та передано на зберігання ОФ № 16 ПП «Нива-В.Ш», який повинен був заходитися за адресою АДРЕСА_1. Проте на момент перевірки державного виконавця до майна не допустили.

За результатами розгляду подання судом було винесено ухвалу, якою надано дозвіл державному виконавцю відділу на примусове входження до всіх складів і приміщень, на яких розміщено майно, яке знаходиться на відповідальному зберіганні в ОФ № 16 ПП «Нива-В.Ш» (юридична адреса АДРЕСА_2) за адресою АДРЕСА_1 для примусового виконання постанови судді Малиновського районного суду м. Одеси [13].

Особливості процедури примусового виконання виконавчих документів про виселення боржника та про вселення стягувача передбачено ст.ст.78 і 79 Закону України «Про виконавче провадження» [7; 8].

Виселення боржника полягає у звільненні житлового приміщення, визначеного у виконавчому документі, від боржника, його майна, домашніх тварин і забороні боржникові користуватися звільненим приміщенням.

Державному виконавцеві не треба отримувати попередній дозвіл від суду на виселення боржника, проте на практиці є непоодинокі випадки, коли під час примусового виконання рішення суду про виселення боржника державний виконавець звертається до суду з поданням про примусове проникнення до житла боржника. Так, Біляївським районним судом Одеської області в справі № 496/3688/13-ц було розглянуто подання державного виконавця ВДВС Біляївського МРЮЮ Одеської області про вирішення питання про примусове проникнення до житла чи іншого володіння особи.

Обґрунтовуючи свої вимоги, представник відділу ДВС повідомив, що на примусовому виконанні у відділі перебуває виконавчий документ про виселення ОСОБА_1 та ОСОБА_2 із житлового будинку за адресою АДРЕСА_1 без надання іншого житлового приміщення. З метою виконання рішення державним виконавцем відділу було здійснено виїзд за адресою АДРЕСА_1. Під час виїзду встановлено, що боржник ОСОБА_2 перешкоджає входженню державного виконавця у двір та до спірного будинку за адресою АДРЕСА_1, а саме не відчиняє хвіртку та вхідні двері будинку. У зв'язку з відсутністю доступу до житлового приміщення неможливо виконати рішення про виселення боржників.

У результаті розгляду подання державного виконавця судом було прийнято рішення про задоволення подання й надано дозвіл на примусове проникнення до житлового будинку за адресою АДРЕСА_1 [14].

На нашу думку, державному виконавцеві не потрібне отримання попереднього дозволу суду на примусове вчинення дій, спрямованих на виселення боржника із займаного приміщення під час виконання рішення суду про виселення боржника, адже згідно з ч.2 ст.78 Закону України «Про виконавче провадження» в разі невиконання боржником рішення самостійно державний виконавець виконує його примусово. Тобто судом уже надано виконавцеві дозвіл на проникнення до житла боржника шляхом винесення відповідного рішення за результатами розгляду справи.

Вселення полягає в забезпеченні державним виконавцем безперешкодного входження стягувача в приміщення, визначене у виконавчому документі, та його проживання (перебування) у ньому. Існують непоодинокі випадки, коли державні виконавці звертаються до суду з поданням про примусове проникнення до житла боржника під час виконання рішень суду про вселення стягувача. Наприклад, Суворовський районний суд м. Одеси розглянув справу № 523/8154/13-ц за поданням державного виконавця Першого Суворовського відділу державної виконавчої служби Одеського міського управління юстиції про примусове проникнення до житла боржника, а саме до квартири АДРЕСА_1, під час виконання рішення суду про вселення стягувача та задовольнив вказане подання у зв'язку з невиконанням вказаного рішення боржниками ОСОБА_3 та ОСОБА_4 в самостійному порядку [15].

На думку автора, зі змісту ч.1 ст.376 ЦПК України постає, що для примусового проникнення до житла є тільки дві підстави: знаходження майна, коштів у боржника або дитини, відібрання якої передбачено виконавчим документом. В інших випадках законодавством не передбачено підстав для примусового проникнення до житла чи іншого володіння особи.

Кожному громадянину гарантується недоторканність житла. Не допускається проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку інакше, як за вмотивованим рішенням суду.

З огляду на вищезазначене існуюча нині система надання дозволу на примусове проникнення до житла чи іншого володіння боржника – фізичної особи або іншої особи, у якій знаходиться майно боржника чи майно та кошти, отримані боржником від інших осіб, є дієвою та ефективною, проте потребує усунення певних недоліків.

Так, доцільно було б закріпити на законодавчому рівні заборону на звернення до суду державних виконавців із поданням про примусове проникнення до житла боржника під час виконання рішення суду про вселення стягувача, виселення боржника, виклавши ч.1 ст.376 ЦПК України в такій редакції: «Питання про примусове проникнення до житла чи іншого володіння боржника – фізичної особи або особи, у якій знаходиться майно боржника чи майно та кошти, отримані боржником від інших осіб, або дитина, щодо якої є виконавчий документ про її відібрання, під час виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб), окрім категорії справ про вселення стягувача та виселення боржника, вирішується судом за місцезнаходженням житла чи іншого володіння особи за поданням державного виконавця».

ЛІТЕРАТУРА

1. Загальна декларація прав людини : прийнята і проголошена резолюцією 217А(III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнято 16 грудня 1966 р. Генеральною Асамблеєю ООН (міжнародний пакт ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР № 2148-VIII від 19 жовтня 1973 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
4. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
5. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40-42. – Ст. 492.
6. Рішення Конституційного суду України в справі за конституційним зверненням громадянки Сінюгіної Ірини Іванівни щодо офіційного тлумачення положень ч.1 ст.376 у взаємозв'язку зі ст.ст.151, 152, 153 Цивільного процесуального кодексу України Первомайський міський суд Луганської області, справа № 1-18/11 від 31 травня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>.
7. Про виконавче провадження : Закон України від 21 квітня 1999 р. № 606-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 24. – Ст. 207.
8. Про внесення змін до Закону України «Про виконавче провадження» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб) : Закон України від 4 листопада 2010 р. № 2677-VI // Голос України. – 2010. – 8 грудня. – № 232.
9. Ухвала Первомайського міського суду Луганської області : справа № 6-68 від 23 листопада 2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/6793234>.
10. Ухвала Шевченківського районного суду м. Запоріжжя : справа № 6-244/09 від 17 червня 2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/6267587>.
11. Ухвала Іллічівського міського суду Одеської області : справа № 501/4864/14-ц, 6/501/236/14 від 11 квітня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/14819497>.
12. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-48. – Ст. 552.

13. Ухвала Іллічівського міського суду Одеської області : справа № 501/4864/14-ц, 6/501/236/14 від 29 вересня 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/40827317>.
14. Ухвала Біляївського районного суду Одеської області : справа № 496/3688/13-ц від 24 лютого 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/37415286>.
15. Ухвала Суворовського районного суду м. Одеси : справа № 523/8154/13-ц від 31 березня 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/31777220>.

REFERENCES

1. “Universal Declaration of Human Rights. Adopted and proclaimed by UN General Assembly Resolution 217 A (III) of December 10, 1948” [Electronic resource]. – Access mode : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. “Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms” [Electronic resource]. – Access mode : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004
3. “International Pact on Civil and Political Rights adopted by the UN General Assembly on December 16, 1966. Ratified by the Order of the Presidium of the Verkhovna Rada of Ukraine PCP N 2148-VIII (2148-08) of 19.10.73” [Electronic resource]. – Access mode : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043
4. “Constitution of Ukraine” : Law of Ukraine of 28.06.1996 // *Vidomosti Verkhovnoy Radi Ukraine*. – 1996. – №30 (23.07.1996). – Art. 141.
5. “Civil Procedure Code of Ukraine of 18.03.2004 № 1618-IV” // *Vidomosti Verkhovnoy Radi Ukraine*. – 2004. – № 40-41, 42. – Art. 492.
6. Decision : The Constitutional Court of Ukraine on the constitutional appeal of the citizen Irina Ivanivna Siniuhina on the official interpretation of the provisions of Article 376 in conjunction with Articles 151, 152, 153 of the Civil Procedure Code of Ukraine. Pervomaisk City Court of Luhansk Oblast, case №1-18/11 of 31.05.2011 [Electronic resource]. – Access mode : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-11>
7. “On Execution Procedure” : Law of Ukraine of April 21, 1999, № 606-XIY // *Vidomosti Verkhovnoy Radi Ukraine*. – 1999. – № 24. – Art. 207.
8. “On Amendments to the Law of Ukraine “On Execution Procedure” and other legislative acts of Ukraine regarding improvement of enforcement of court decisions and other agencies (officials)” : Law of Ukraine of November 4, 2010 № 2677-VI // *Golos of Ukraine*. – of December, 2010. – 8. – № 232.
9. “Judgement : Pervomais City Court of Luhansk Oblast, case №6-68 of 23.11.2009” [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/6793234>
10. “Judgement : Shevchenkivskiyi District Court of Zaporizhzhya, case № 6-244/09 of 17.06.2009” [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/6267587>
11. “Judgement : Illichivsk City Cort of Odessa Oblast, case №501/4864/14-ц, 6/501/236/14 of 11.04.2011” [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/14819497>
12. “Customs Code of Ukraine of March 13, 2012, № 4495-VI” // *Vidomosti Verkhovnoy Radi Ukraine*. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Art. 552.

13. “Judgement : Illichivsk City Cort of Odessa Oblast, case №501/4864/14-ц, 6/501/236/14 of 29.09.2014” [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/40827317>
14. “Judgment : Biliaivka District Court of Odessa Oblast, case № 496/3688/13-ц of 24.02.2014” [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/37415286>
15. “Judgment : Suvorov District Court of Odessa, case № 523/8154/13-ц of 31.03.2013” [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/31777220>.

УДК 347.939

ВІДКРИТЕ СУДОВЕ ЗАСІДАННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЦИВІЛЬНОЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ФОРМИ

Серветник А.Г., приватний нотаріус

*Харківський міський нотаріальний округ, вул. Петровського, 26/28, м. Харків, Україна
anna.servetnik@mail.ru*

Досліджено актуальні та важливі питання цивільної процесуальної форми, пов'язані з двома режимами проведення судових засідань у цивільних справах: відкритим та закритим. Піддаються критиці положення чинного цивільного процесуального законодавства про закритий судовий розгляд справ, а також пропонується вдосконалення положень Цивільного процесуального кодексу України про проведення певних процесуальних дій у формі закритого судового засідання, що відповідає встановленим міжнародним стандартам.

Ключові слова: цивільне судочинство, цивільна процесуальна форма, судовий розгляд, закрите судове засідання.

ОТКРЫТОЕ СУДЕБНОЕ ЗАСЕДАНИЕ КАК НЕОТЪЕМЛЕМЫЙ ЭЛЕМЕНТ ГРАЖДАНСКОЙ ПРОЦЕССУАЛЬНОЙ ФОРМЫ

Серветник А.Г.

*Харьковский городской нотариальный округ, ул. Петровского, 26/28, г. Харьков, Украина
anna.servetnik@mail.ru*

Исследованы актуальные и важные вопросы гражданской процессуальной формы, связанные с двумя режимами проведения судебных заседаний в гражданских делах: открытым и закрытым. Поддаются критике положения действующего законодательства о закрытом судебном разбирательстве, а также предлагается усовершенствование положений Гражданского процессуального кодекса Украины про проведение отдельных процессуальных действий в форме закрытого судебного заседания, что соответствует международным стандартам.

Ключевые слова: гражданское судопроизводство, гражданская процессуальная форма, судебное разбирательство, закрытое судебное заседание.

PUBLIC COURT PROCEEDINGS AS AN INTEGRAL PART OF CIVIL PROCEDURAL FORM

Servenik A.G.

*Kharkiv city notarial district, Petrovsky str., 26/28, Kharkiv, Ukraine
anna.servetnik@mail.ru*

The main theoretical approaches to determine the nature and essence of civil procedural form. It is proposed to consider it as a specific requirement or order, established by law to commit specific proceedings. We cannot accept that characterizing features of civil procedural forms are basic principles of civil proceedings, but they are interrelated and interdependent. Civil proceedings as an activity of the consideration and resolution of cases consists of concrete by the law of possible proceedings, civil procedural form – is the outer expression of these actions.